

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina . . . . L. 1.500
Letna naročnina . . . . L. 3.000
Letna inozemstvo . . . . L. 4.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 47 (1178)

Gorica - četrtek, 2. decembra 1971 - Trst

Posamezna številka L. 80

Pred 40 leti je umrl nadškof F. B. Sedej Bližnji vzhod na robu vojne

Starejši Goričani se še dobro spominjamo, kako nas je zadela dne 28. novembra 1931 novica, da je v nadškofijski palači v Gorici umrl nadškof dr. Franc Borgia Sedej. Letos smo torej v nedeljo 28. novembra obhajali 40-letnico tega dogodka.

Na ta dan so se obletnice slovesno spomnili v župnijski cerkvi v Cerknem, kjer je bil nadškof Sedej krščen dne 10. oktobra 1854 in kjer je pel novo mašo dne 27. avgusta 1877. Za to priložnost je cerkljanski dekan Medvedšek povabil iz Gorice nadškofijskega kanclerja dr. Rudolfa Klinca, da je maševal za dušo pokojnega nadškofa. Pri maši se je msgr. Klinca pridružil še g. Janez Eržen kot cerkljanski prijak; da bi pa bili trije somaševalci pri oltarju, so povabili še stolnega vikarja iz Gorice dr. K. Humarja, ki je prišel tja kot gost.

Tako je bila za pokojnim nadškofom Sedejem v Cerknem slovesna somaševana maša, pri kateri je pel domači cerkveni zbor, pred oltarjem pa je poleg duhovnikov somaševalcev bil še zbor strežnikov, ki so zelo lepo opravili svojo službo pod vodstvom domačega kaplana in pa msgr. Močnika, ki je vodil celotni obred.

Med mašo je spregovoril celebrant dr. Klinec. Začel je s svojimi spomini na smrt nadškofa Sedeja, nato pa omenil, da prihaja v Cerkno tudi kot zastopnik gorškega nadškofa msgr. Cocolina, ki mu je za to priložnost izročil posebno pismo za duhovščino in vernike v Cerknem. Nato ga je g. kancler prebral.

PISMO GORISKEGA NADSKOFA

»Sobratom duhovnikom in vernikom na spominski proslavi 40-letnice smrti nadškofa Franciška Borgija Sedeja! Gorški Cerkev se s svojim nadpastirjem pridružuje proslavi na čast osebnosti in pastirskemu poslanstvu dr. Franciška B. Sedeja, nadškofa in ilirskega metropolitana v Gorici od leta 1906 do 1931. S to udeležbo hoče izpričati svojo globoko hvalečnost vladiki, ki je 25 let vodil gorško nadškofijo in ki se je neutrudno posluževal svojih duhovnih in srčnih odkih, da bi škofijska skupnost trajno rastle v popolnosti in bratski povezanosti. Predobro vemo, da mu niso primanjkovalе težave, ki so mu često povzročale nepopisne bridkosti, in da je bila njegova dolga apostolska pot posejana s križi, ki označujejo življenje in delo resničnega apostola. V tem nam je zgled in svoji Cerкви je zapustil točen opomin: "Odrešenje, ki je hkrati osvobodjenje in občestvena povezanost, je sad križa in mučeništva!" Predragi bratje! Sprejmimo to njegovo krščansko poslanico! Trajno si prizadevajmo, da bi po veri v Kristusa premostili vse narodne in ozemeljske ločitve in da bi naše življenje bilo podobno Sedejevemu življenju in miselnosti. Naše krščansko pričevanje bo tako še bolj utrdilo oziroma miru in bratstva med našimi ljudstvi. Medtem ko radi sprejemamo ta Sedejev nauk, skupno molimo, naj njegova duša živi v Bogu in naj nam on pri Bogu izprosi, da uresničimo krščanske ideale, za katere je toliko delal in trpel! - Peter Cocolin, nadškof.«

Za tem pismom je g. kancler nadaljeval svoj govor in v njem orisal lik nadškofa Sedeja in njegovo delo za gorško nadškofijo in zlasti še za najbolj prizadete vernike v tistem času, kar smo bili ravno mi Slovenci.

NOVA KNJIZICA O NADSKOFU SEDEJU

Ob oznanilih je domači g. kaplan omenil, da je v župnišču naprodaj brošura v spomin nadškofa Sedeja, ki jo je napisal nadškofov nečak dr. Josip Sedej, sedaj upokojeni odvetnik v Zagrebu. V tej knjižici avtor lepo oriše življenje svojega strica nadškofa in njegovo delo kot gorškega nadškofa. Iz knjižice je razvidno, koliko lepega, a še bolj kolikoli bridkega je užil msgr. Sedej v svojem precej dolgem življenju. Bridkosti mu je povzročila najprej prva svetovna vojna, ko je moral v begun-

stvo z večino svojih vernikov in duhovnikov. Saj je v pismu prijatelju leta 1916 pisal: »Tu na Kranjskem je polno gorških beguncev. Od gorške škofije sta ostala le dva dekanata cela, črniški in cerkljanski, drugi so vsi v sovražnih rokah ali pa obstrženi. V dušnem pastirstvu na Gorškem imam še kakšnih 50 duhovnikov od 250, drugi so vsi razkropljeni od Sicilije in Sardinije noter do saksonske meje.«

Se hujske bridkosti je nadškof Sedej moral užiti po končani vojni, ko je v Italiji prišel na oblast fašizem. Tudi iz tega časa navaja dr. Josip Sedej v svoji knjižici nekaj pisem istemu prijatelju, iz katerih je videti, kako hudo je bilo nadškofu v Gorici. Leta 1928 npr. piše msgr. Sedej: »Moja služba je težka in postaja v teh žalostnih razmerah vedno bolj kritična.« Čez dve leti se je pripravil na obhajanje 25-letnice škofovanja v Gorici. Tedaj je že čutil, da postaja položaj zanj nevarnejši. Zato toži v pismu prijatelju: »Kdaj mislijo moji duhovniki in verniki moje 25-letnico obhajati, mi ni znano. Sicer ne vem, če jo še doživim in če bom škof gorški. Začela se je prava gonja zoper Slovence, posebno zoper duhovnike in zoper mene« (Pismo dne 24.12.1930).

Tisti, ki bi bili morali nadškofa Sedeja štiti in podpirati v tem neenakem boju s fašističnimi oblastmi, so ga zapustili, Bog ve iz kakšnih razlogov. Pravijo, da je šlo za obče dobro Cerkvje v Italiji. Zaradi tega se je nadškof Sedej naslednje leto, potem ko je dne 25. marca 1931 še slovesno obhajal srebrni jubilej škofovske službe v Gorici, moral odpovedati nadškofiji ter iti v pokoj. Odločil pa se je šele potem, ko mu je papeški vizitator škof. L. Passeto dal razumeti, da je to želja papeževa. Stavljal pa je pogoj: njegov naslednik mora biti mož, ki bo enako pravičen in naklonjen tako Italijanom kot Slovincem in ki bo znal jezik ljudstva. Znano je, da so primernega moža dobili šele čez tri leta v osebi msgr. Karla Margottija, ki je postal naslednik nadškofa Sedeja. V tem presledku je vodil gorško nadškofijo kot administrator msgr. Siroti, ki je na žalost bil najmanj primerna oseba za tako mesto.

* * *

Doba nadškofa Sedeja je za nami in je prešla v zgodovino. Mi moramo živeti za sedanjost in prihodni čas. To je izpovedala tudi Cerkev na zadnjem koncilu in to skuša uresničiti v pokoncilskih reformah; tudi v gorški nadškofiji se čutijo neki premiki. O tem pričam med drugim pismo msgr. Cocolina cerkljanskim vernikom.

MIKLAVZ BOZIC

Protest panamskih škofov

Škofje srednjemeriške države Panama očitajo vojaški vladi, da načrtno strahuje duhovnike in laike. V skupnem pastirskem pismu pravijo, da general Omar Torrijos z vsemi sredstvi pritiska na kraljevske verske skupnosti. Težave med Cerkvjo in državo so v Panami nastale, ker se Cerkev močno prizadeva za zboljšanje socialnega stanja, državna oblast pa brani in zagovarja predpravnice zemljiških veleposestnikov. Da so ljudje še bolj zmedeni, domači listi, ki so v službi vlade, pišejo, da Vatikan podpira delovanje vojaške vlade, ne objavijo pa nobenega pisanja škofov.

Nova egiptovska ustava

Nova egiptovska ustava, ki je bila 99% sprejeta, ima to novost, da proglašja islam za državno vero. Pod Naserjem je veljal poudarek socializmu; pod novim egiptovskim vodnikom Sadatom pa je socializem moral dati prednost muslimanstvu in nacionalizmu. Verska vzgoja je znova postala glavni predmet v splošnem učnem programu. Sovjetska zveza je te spremembe vzela s kislim veseljem na znanje. Znova je morala ugotoviti, da je arabskim ljudstvom socializem moskovskega kova in s protiversko ostjo odvrten.

Egiptovski predsednik Sadat je že ponovno dejal, da bo leto 1971 odločilno za mir na Bližnjem vzhodu. Celo to je povedal, da je zadnji termin za mirno poravnavo spora 31. december. Na Zapadu njegovih izjav niso vzeli prav zares. Menijo, da brez sovjetskega privoljenja Sadat ne bo mogel sprožiti vojne. In sovjetski voditelji si trenutno ne želijo, da bi se položaj na egiptovsko-izraelski fronti zaostрил. Zavedajo se, da bi se morali po spopadu prej ali slej soočiti s Sev. Ameriko. To pa jim ne leži pri srcu.

BOJEVITE IZJAVE

Sadat samo po sebi ni ravno fanatik, tudi ne pristaš vojne za vsako ceno. Zakaj je potem samega sebe obvezal, da bo čakal le do 31. decembra 1971? Pravijo, da je ta datum postavil v začetku leta v prepričanju, da bo do konca leta prišlo do kake politične rešitve. Te pa ni bilo in sedaj, če hoče Sadat pred egiptovsko in arabsko javnostjo ohraniti svoj obraz, mora vztrajati na nepremišljeno postavljenem datumu.

Poleg tega ga sili h grozečim iz-

javam tudi njegova odvisnost od vojske. S pomočjo vojske se je v letošnjem maju rešil svojega največjega tekmeca Sabrija. Kakšne pa so želje, oziroma sanje vojske, je jasno povedal egiptovski vojni minister general Sadek: »Egiptu ne preostaja drugega kot zateči se k sili, da si pridobi izgubljena ozemlja. Ker se Izrael norčuje iz vseh sklepov OZN, postaja odločilni spopad neizogiben.«

Končno Sadat ni povsem gospodar svojih odločitev. Nahaja se med dvema pritiskoma s strani Libije in Sirije kot da bi bil železo med kladivom in nakovalom. Libija, Egipt in Sirija so se združili v novo državno skupnost in zato mora Egipt upoštevati stališča priduženih držav. Ta pa so skrajno nestrpna. Sirija in Libija o obstoju Izraela sploh nočeta slišati. Po mnenju njunih voditeljev je treba Izrael uničiti z ognjem in jeklom ter ga izbrisati s površja zemlje.

Sadat se verjetno zaveda, da bo Egipt v primeru novega spopada še enkrat poražen. Njegove izjave so prirejane za uho njegovih zavaznikov in lastne vojske. Morda hoče tudi prebuditi egiptovsko

ljudstvo, ki se je že privadilo novemu stanju in mu je vojna deveta briga. Bo 31. decembra kljub temu odprl novo bitko? Težko je predvidevati razvoj dogodkov, saj se v arabskem svetu neprestano porajajo nova presenečenja in novi zapletljaji. Zadnji tak je umor jordanskega ministrskega predsednika Wasfija Tella.

HUD UDAREC ARABSKI ENOTNOSTI

Wasfi Tell, zvesti sodelavec jordanskega kralja Huseina, je prišel pretekli teden v Kairo, da bi prisostvoval zasedanju medarabskega obrambnega sveta. V nedeljo 28. novembra je postal v popoldanskih urah žrtev atentata, ki so ga uprizorili štirje palestinski gverilci, kateri so prišli pred desetimi dnevi iz Libanona s sirskimi potnimi listi.

Organizacija palestinskih gverilcev Al Fatah je atentat pozdravila z besedami: »To je bil logičen konec človeka, ki si je svoje roke umazal s krvjo palestinskega ljudstva.« Že prej ga je Sadat označil kot »krvnika palestinskega odpora«, ki da bo drago plačal svoje zločine. Naključje je hotelo, da je Wasfi Tell sedaj svoje življenje izgubil prav sredi Kaira na njegovih ulicah.

Wasfi Tell, 51 let star, je bil neomajno vdan svojemu kralju Huseinu. Beduinskega porekla je sovražil palestinske gverilce, ki jim je šlo bolj za zrušenje kralja kot pa za boj proti Izraelu. Zato ga je kralj visoko cenil in mu zaupal delikatne naloge. Kar trikrat je bil ministrski predsednik, leta 1962, od leta 1965 do 1967 in nazadnje od oktobra 1970, ko so bili palestinski gverilci s pomočjo ameriškega orožja dokončno poraženi. Ni bila nobena skrivnost, da se je Tell stalno zavzemal za uničenje gverilcev, ker je videl v njih nevarnost za obstoj monarhije in jordanske države.

IZRAEL SE NE BOJI

Umor Tella sredi Kaira gotovo ne bo pomagal arabski enotnosti, ki nikdar ni bila vzgledna. Kralj Husein bo še bolj zostril svoj odnos do palestinskih gverilcev, Libija in Sirija pa bosta še bolj rovarili, da se kralja Huseina odstranijo. Težko si je pri tem predstavljati, na kakšen način mislijo Arabci vojaško poraziti Izrael, ko pa v njih gloda črv neenotnosti, spletka in sovraštva.

Zato ostaja Izrael kljub bojovitim Sadatomim izjavam čudovito miren, pa obenem trmast nedostopen za vsako popuščenje. Golda Meir, izraelska ministrska predsednica, je nedavno v parlamentu dejala: »Če bo Egipt napadel, bo končal tako kot leta 1967.«

Če bo napadel. Toda, ne bi bilo morda bolj modro, se sprašujejo tudi mnogi v Izraelu, da bi se Egiptu ne dalo povoda in opravičila za napad? Shalom Cohen je v istem parlamentu rekel: »Egiptovsko ljudstvo si želi miru, toda noben egiptovski politik, pa če je še tako umerjen, ne more pristati na mir, ki bi bil dejansko udaja. Leta 1967 smo branili svoj obstoj. Toda Sinaj ni naša domovina. Se bomo mar borili za to, kar pripada drugim?« Besede, ki izražajo čut za resničnost, umerjenost in pravičnost. In tega duha potrebuje oboje sprti strani, če nočeta, da bodo ob koncu leta zublji vojne spet zajeli Bližnji vzhod.

Določen datum Nixonovega obiska

Glasnik Bele hiše (kjer ima sedež predsednik ZDA) je izjavil, da bo Nixon odpotoval na Kitajsko 21. februarja 1972. Preden pa bo ameriški predsednik prišel svoje potovanje, se bo sestal s predstavniki zavezniških držav.

Na otočju Azori, ki ležijo sredi Atlantika in so v posesti Portugalske, se bo srečal 13. in 14. decembra s predsednikom francoske republike Pompidoujem. 20. in 21. decembra se bo mudil na otočju Bermudi v Karibskem morju, kjer se bo razgovarjal z britanskim ministrskim predsednikom Heathom. Zahodnomeksiški kancler Brandt bo Nixonov gost na Floridi v dneh 28. in 29. decembra, japonski mini-

strski predsednik Sato pa se bo sestel z Nixonom 6. in 7. februarja 1972 v Kaliforniji.

Vsi državniki, ki se bodo sestali s severnoameriškim predsednikom, so seveda ponosni, da želi Nixon slišati njih stališča. To je tudi pametno, saj se je v preteklosti že večkrat izkazalo, da kakih usodnih posledic lahko pride, če se sprejemajo odločitve za hrbtom zainteresiranih držav. Primer Jalte, kjer je Roosevelt leta 1945 prepustil svo vzhodno Evropo Stalinu, je še vedno v svežem spominu, za narode, ki so padli v sovjetski objem, pa neprestan vir tegob, trpljenja in pomanjkanja svobode.

Volitve v Urugvaj

Urugvaj, majhna republika ob ustju reke La Plata v Južni Ameriki, ima novega predsednika. Je to Juan María Bordaberry, ki bo nasledil Jorgeja Pacheco Areco.

Urugvaj so včasih imenovali »Južnoameriško Švico«. Do leta 1957 je država živela v izrednem blagostanju. Prodaja volne, mesa in usnja so bili njen glavni dohodek. Prebivalstvo — slabe tri milijone, skoro vsi potomci evropskih naseljencev — je bilo deležno izrednih ugodnosti: zdravniška oskrba in šolstvo zastoj, pokojnine za vse in enake plačam. Finančno stanje države je dovoljevalo, da je bila četrtina prebivalstva zaposlena po uradih.

Križa je nastopila, ko se na mednarodnem trgu pojavili plastični izdelki in umetna tkiva. Od leta 1957 doživlja Urugvaj neprestano inflacijo, ki poraste vsako leto za 20 odstotkov. Od tedaj so stavke nekaj vsakdanjega, na ulicah se množijo množični protesti, zraven pa še mestni gverilci, tupamaros imenovani, neprestano vzmernirajo prebivalstvo za ugrabitvijo oseb, umorji in ropi.

Dosedanji predsednik Pacheco Areco si je pomagal tako, da je uvedel obsedno stanje in pošiljal osumljence v kazenska taborišča. Toda, reda mu ni uspelo vzpostaviti.

Na volitvah v nedeljo 28. novembra so nastopile tri skupine: Colorados (rdeči), Blancos (beli) in Frente Amplio (široka fronta). Kljub imenu »rdeči« je ta stran-

ka tipično meščanska; »beli« združujejo v sebi veleposestnike in kmečko prebivalstvo, v široki fronti pa so se povezali krščanski demokrati, komunisti in oporočniki iz prvih dveh strank. Fronta si je za cilj postavila agrarno reformo ter poddržavljanje bank in zunanje trgovine. Toda volivci je niso podprli. Kot običajno so največ glasov prejeli »Colorados«, tj. 259 tisoč 878. Iz njih vrst bo novi državni predsednik. 230.285 glasov je bilo oddanih za »bele«, »Frente amplio« pa je prejel komaj 159.470 glasov. Urugvaj zaenkrat še ni voljan postati socialistična država. S tem pa ni rečeno, da bodo socialni nemiri prenehali. Ze to, da so oblast obdržali konservativni krogi, bo še naprej spodbuljalo razne skrajneže, da bodo z nasiljem skušali doseči to, kar ne bo dosegljivo po demokratični poti.

Izjava severnoirskih duhovnikov

387 duhovnikov iz Sev. Irske, to je 75% vseh duhovnikov je podpisalo skupno izjavo, v kateri pravijo, da izvajajo policijske oblasti na podlagi pooblastila o preventivnem zaporu sumljivih oseb nad njimi pravo mučenje, telesno in psihološko. Za svojo izjavo pravijo, da imajo zanesljive dokaze. Pozivajo državno oblast, naj policijskim oblastem takoj prepove take okrutnosti. Izjavo so podpisniki poslali članom angleškega parlamenta, mednarodnemu odboru Rdečega križa in glavnemu tajniku Združenih narodov.

Razveljavljene sodbe

Ko je v Sloveniji vladal stalinizem, je bila izrečena dolga vrsta krivičnih obsodb. To sicer ni bila nobena posebnost slovenskega sodstva, ampak splošen pojav v socialističnih državah. Kdo se ne bi zgrozil, ko prebira knjigo »Priznanje«, ki jo je napisal češki komunist Artur London, ki je le za las ušel vislicam v procesu zoper Slanskega in tovariša.

Na Češkem so se potem v času Dubčekove »praške pomladi« začeli procesi tkzv. rehabilitacije, to se pravi, po krivici obsojeni so bili uradno proglašeni za nedolžne, sodbe pa razveljavljene.

V Sloveniji, ki se je stalinizmu že zdavnaj otrešla, pa smo šele zadnje dni doživeli prve razsodbe, ki so razveljavile sodbe iz leta 1948 in 1949. Tako smo v ljubljanskem »Delu« z dne 18. novembra zasledili vest, da je javno tožilstvo SR Slovenije postavilo pri Vrhovnem sodišču Slovenije zahtevo za obnovo kazenskih postopkov za 11 oseb, med njimi inž. Borisa Fakina, književnika, rojenega v Kostanjevici na Krasi in Ludvika Mrzela, književnika v Ljubljani. Vse te osebe so bile tedaj obsojene zaradi sodelovanja v času okupacije z narodnim sovražnikom, zaradi vojnih zločinov, ki da so jih izvršile v nemških koncentracijskih taboriščih in zaradi nasprotovanja novi oblasti v povojnem času.

Obsodbe so bile trde: dva sta dobila dosmrtno ječo, dva 20 let, dva 18 let, eden 16, eden 15, dva 12, med njima inž. Fakin, pisatelj Mrzel pa 4 leta odvzema prostosti s prisilnim delom. Zanimivo je, da so zaradi raznih pomilostitev do konca leta 1957 vsi prišli na svobodo, zadnji med njimi 31. decembra 1957 Andrej Bohinc, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Sedaj je okrogno sodišče v Ljubljani na zahtevo javnega tožilstva SR Slovenije, ki je svoje prvotne obtožbe zoper enajst krivo obsojenih umaknilo, zadevne kazenske postopke ustavilo ter obsodilne sodbe razveljavilo.

Z drugo besedo: Javno tožilstvo SR Slovenije je priznalo, da so bile obtožbe neupletljive, izmišljene in zlonamerne, obsodbe pa krivične. In takih obsodb je bilo na tisoče! Upajmo, da bodo za temi enajstim prišli na vrsto še vsi ostali, ki so bili žrtve stalinističnega obdobja v Sloveniji. Krivico popraviti ni nikdar prepozno!

Slovenska delegacija v Rimu pri predsedniku vlade

Danes ob 12. uri bo v vladni palači Chigi v Rimu ministrski predsednik Emilio Colombo uradno sprejel delegacijo slovenske manjšine naše dežele, ki jo sestavljajo kvalificirani predstavniki političnega in kulturnega življenja. Sprejem dokončno uresničuje zahtevo slovenskih predstavnikov in to na podlagi spomenice, ki so jo odposlali točno pred enim letom.

V delegaciji so med drugim poslanec Skerk, deželna svetovalec Stoka in Lovriha, goriški občinski odbornik Paulin, predstavnik vodstva SDZ Sfiligoj, predsednik SKGNZ Race, goriški pokrajinski odbornik Waltritsch in drugi zastopniki javnega življenja Goriške, Tržaške in Beneške Slovenije.

Kir Janja na odru Katol. doma

V okviru gledališke sezone 1971/72 je Slovensko gledališče iz Trsta 28. in 29. novembra drugič prišlo v Gorico, to pot s komedijo Jovana Sterija Popovića »Skopuh ali Kir Janja«. Če so se mnogi gledalci pri Brechtovi drami »Bolni v noči« neugodno počutili, pa smo prepričani, da jo pot ni bilo nikogar, ki ne bi spročen in nasmehljavo odhajal iz dvorane Katoliškega doma.

Morda se je komu zdelo, da komedija, ki je nastala leta 1837, ne zasluži, da jo tako vrhunsko gledališče kot je tržaško, postavi na oder. Vendar se s tem mi ne bi strinjali. Popovićeva komedija je slika časov pred 150 leti in obenem klasično delo porajajoče se srbske gledališke umetnosti. Kot se mi vedno vračamo k Linhartu in k njegovemu Matičku ter se nam nikdar ne zdi zastarel, tako vidijo tudi Srbi v Popoviću svojega Linhartu ter mu ostajajo zvesti. Prav je zato, če je hotelo vodstvo tržaškega gledališča tudi Slovence seznaniti s tem zanimivim in klasičnim delom.

Sicer pa komedija, ki bi se komu od gledalcev zdela lahkotna ali celo plehka, še daleč ni bila taka, saj je od nastopajo-

čih zahtevala vsega napora, ki ga mora resnični odrski umetnik položiti v predvajanje, če hoče zadeti smisel in jo v skladu z avtorjem pravilno izraziti. Igralci so spet pokazali izredne interpretativne sposobnosti in bili kos tudi najbolj zapletenemu oblikovanju likov, ki v igri nastopajo.

Posebno je blestel Joško Lukeš v osebi samega skopuha, grškega prišleka Kira Janje. Mož, ki se ni nikdar dobro naučil srbskega jezika, v originalu govori neki spačeni grško-cincarski-srbski jezik. Kako ta jezik prenesti v slovenščino? Prevajalci so stali pred vrsto jezikovnih problemov in zahtev. Menimo, da je bila rešitev, da je Kir (gospod od kyrios) Janja govoril spačeno slovenščino, kjer so bili vsi samostalniki in prvi skloni, galogal pa v ženski obliki, duhovita, saj je odgovarjala Popovićevi zamisli. Nekateri kritiki so iznesli misel, da bi tudi ostale osebe morale govoriti v starinskem jeziku. Vendar bi to zmanjšalo nasprotje s Kir Janjevo govorico, zato se nam zdi prav, če so govorili pravilno slovenščino, saj so predstavljali meščansko družbo, ki se je vedno rada ponašala z gojenim jezikom, pa naj je to bilo v Vojvodini okrog leta 1840 ali pa pri nas v času čitalnic.

Režiser Vladimir Vukmanović, sicer član reškega gledališča, si je odrsko sceno zamislil na prav originalen način. Kir Janja in njegova skrinja z denarjem sta ena stvar. Ta skrinja je njegova duša, ves je v njej, iz nje neprestano prihaja in v njo se vrača; z eno besedo: Kir Janja v njej živi.

Zato si je režiser igrar zamislil tako, da je dal na oder postaviti namesto tradicionalne sobe veliko skrinjo z vrati, okenci in odprtini. To je središče predstave: vse se giblje okrog te skrinje. Ta skrinja postane nato os spopada med Kir Janjo, ki smeši ljudi iz mesta, kateri bi radi imeli kočije, hodili na ples, v kavarne in nosili svileni baržun ter med ljudmi iz mesta, ki se smejejo njegovi tragikomični strasti stiskaštva, dokler Kir Janja prav zaradi te manije ne doživi vrste nesreč, udarcev, razočaranj in muk.

S tem pa pride do izraza trajni nauk te komedije: človek postane smešen, če ne zna svojih strasti obvladati. In v tem je klasična, večna modrost Popovićevega »Skopuha«. Ni nam žal, da smo ga šli gledat in vodstvu Slovenskega gledališča naj ne bo žal, da ga je postavilo na oder.

—Jk

BESEDE ŽIVLJENJA

JANEZ KRSTNIK NAS KLIČE K SPREOBRNITVI

Evangelist Matej (3, 1-2) nam danes lepo predstavi Krstnika. Najprej z besedami preroka Izaija: »Glas vpijočega v puščavi: pripravite Gospodovo pot, izravajte njegove steze.« Se lepše pa se Janez predstavi s svojimi lastnimi besedami na račun farizejev in saducejev: »Obrodite torej vreden sad pokore! ... Že je sekira nastavljena drevesom na korenino; vsako drevo torej, ki ne rodi dobrega sadu, bo posekano ...«

1. »Glas vpijočega v puščavi« je močna pesniška prispevka. Istočasno pa je slika večkrat bridke stvarnosti božjega klicanja v puščavo naših duš. V puščavi ni cest, kakor ni »Gospodovih poti« v zmaterializiranih človeških srcih. Toda Bog se v svoji dobroti zadovolji včasih tudi s skrito stezo, ki je kdaj lahko čisto zravnanost po zaslugi našega iskrenega kesanja.

2. »Sad pokore« ni samo naša mirna vest, ampak predvsem novo življenje po veri. Sad pokore so tudi naša dobra dela, naše molitve in predvsem naše pristno evaristično življenje v prijateljstvu z Jezusom.

3. »Sekira nastavljena drevesom na korenino« nas mora pretresti in strezniti, tako posameznika, kakor vso narodno skupnost. Bog sicer ne kaznuje sam s sekiro, toda mi sami si kličemo kazen nad glavo, če ne živimo z Bogom, iz Njega in Zanj.

4. Drevo brez dobrega sadu bo posekano! Če pogledamo na sadove našega naroda, se ne moremo vedno pohvaliti. Včasih se moramo kar zgroziti, ko vidimo, kako okleščeno je to drevo v svoji verski brezbriznosti. In kako prazne so velikokrat njegove veje — naše družine brez otrok! Sekira na korenini nam res grozi!

KRAMARJEV IVAN

Prvi nastop Mindszentyja v javnosti

Poročali smo že, da se je kardinal Jozsef Mindszenty, ki ima 79 let, v začetku meseca novembra preselil iz Rima na Dunaj in se naselil v madžarskem duhovniškem zavodu »Pazmaneum«.

Ko je društvo sv. Stefana, ki ima na skrbi v Avstriji živeče Madžare, obhajalo nedavno 50-letnico svojega delovanja, je povabilo za praznik sv. Elizabete, ogrske kraljice, ki se obhaja 19. novembra častiljivega kardinala, da opravi slovesno pontifikalno sv. mašo. Ta maša je bila v kapucinski cerkvi, kjer so pokopani avstrijski cesarji.

Božja služba je potekla brez kakih incidentov. Kardinal se je v pridigi skrbno izognil kakršnega koli namiga na sedanje razmere. Med mašo je bil videti zelo utrujen in so ga morali okoli stoječi večkrat podpreti. Na cesti je policija držala kordon, a ji ni bilo treba posegati.

Uradno pa je dunajskim vernikom predstavljal kardinal J. Mindszentyja dunajski kardinal R. König v stolnici sv. Stefana

na dan Kristusa Kralja 21. novembra, ko je opravil slovesno sv. mašo. Omenil je, da namerava v bodoče večkrat odličnega pričevalca vere povabiti v stolnico k raznim verskim svečanostim.

Trenutno je kardinal Mindszenty zaposlen s pisanjem zgodovine katoliške Cerkve na Madžarskem. Dve ugledni knjižni založbi sta že stavili ponudbo, da knjigo založita in odkupita.

S TRŽAŠKEGA

Ponovno premlevanje cone B

Tržaški italijanski dnevnik že dober mesec stalno premleva bivšo cono B. Skoro ne mine dan, da ne bi kaj objavil o tem vprašanju in pri tem prav nič ne skrivaja svoje naklonjenosti in podpore šovinističnim krogom, ki so proti temu, da bi rimska vlada priznala sedanjo mejo s sosedno Jugoslavijo za dokončno.

Resnici na ljubo pa je treba tudi poudariti, da odgovorne italijanske politične sile stvarno ocenjujejo sedanje stanje ter ne podpirajo revanšističnih teženj. Deželna in tržaška Krščanska demokracija sta zavrnila oživiljanje revanšizma ter demantirali svojega poslanca Greggia ter druge njegove prijatelje tudi iz Trsta, ki so se s svojim delovanjem postavili izven stranke.

Zelo odločno je ravnane desničarskih krogov obsodil predsednik tržaške pokrajine dr. Zanetti na zadnji seji pokrajinskega sveta ter se zavzel za izboljšanje razmer obmejnega prebivalstva.

Nagradno tekmovanje

V soboto 27. novembra je bilo v Slovenskem kulturnem klubu v Trstu nagradno tekmovanje. Nastopile so štiri skupine, vsaka po pet tekmovalcev. Na koncu so najboljši dobili nagrado.

Prihodnjo soboto, to je 4. decembra, bo v istih prostorih miklavževanje. Vabljeni vsi častilci ljubeznivega svetnika.

R A Z N O

Afriška pokrajina jezuitskega reda

Ena izmed značilnosti jezuitskega reda so tudi tako imenovane »asistenc«, to je večje zemljepisne enote, ki združujejo redovne province določenih jezikovnih ali rasnih skupin. Tako je bil Slovenec p. Anton Prešeren do smrti asistent province slovanskih narodov.

Sedaj je prišla na vrsto tudi Afrika. Ustanovljena je bila afriška »asistencia«, dvanajsta po številu. Danes deluje v Afriki v 20 državah okoli 1.600 jezuitov. Afriškega rodu jih je pa le 270. Pod novo »asistencia« spada 26 jezuitskih srednjih šol in vrsta profesorjev, ki poučujejo na državnih šolah in univerzah. V Lusaki (Zambija) je jezuitski mednarodni novičari.

Prvi jezuiti so prišli v Afriko in sicer v Kongo že leta 1547. Leta 1556 jih najdemo v Abesiniji in v Maroku, leta 1560 pa že v Mozambiku v južnovzhodni Afriki.

a. b.

Jesenske lučke

v.

Italijansko javnost je v preteklih tednih presunila vest o izginotju treh majhnih šolarj v Marsali na Siciliji in potem še bolj poročila o njih tragični smrti. Ob teh novicah so se v javnosti pojavili različni komentarji. Enega teh sem zasledil tudi v »Novem listu« z dne 18. novembra t. l. Zdi se mi tako svojevrsten, da si ga želim ogledati tudi z našo lučko.

Članek v omenjenem tedniku najprej omenja, da so našli »pošast«, ki je zakrivila strašni zločin. Potem nadaljuje: »Toda človek si ne more kaj, da ne bi mislil na njegovo mlado ženo, komaj 26-letno Anno Impiccichè, ki ni ničesar kriva! Ali naj ostane vse življenje »zakonska žena« pošasti, zvezana s hudodelcem, ki ga noče iz gnusa zagovarjati niti noben advokat? Naj bo ona četrti žrtev pošasti, kot se je izjavil državni pravnik? Tu postane problem ločitve zakona v Italiji posebno aktualen in v vsej očitnosti se pokaže nazadnjaštvo pobude, ki hoče z referendumom prepričati izvajanje Fortunovega zakona o razporoki, ki je že tako samo nasilen, slab kompromis. Nasprotniki razporoke (ki je v takih primerih, kot je primer Anne Impiccichè edina rešitev) se sklicujejo na abstraktna moralna načela, ki se ne dajo opravičiti niti s krščanskim naukom niti pravno, ampak so odraz srčne hladnosti, če ne naravnost nečloveškosti, ki zapostavlja človeka mrtvi erki. Čudimo se, da Vatikan podpira to brezsrčnost in nerazumnost ter daje cerkveno oporo pobudi, ki je čista demagogija in apelira na najbolj nazadnjaške plasti prebivalstva, poleg tega pa lahko povzroči italijanski demokraciji velikansko, celo usodno škodo.«

Bolj ko sem prebral to razmišljanje NL, bolj sem se čutil, da je ta tržaški tednik objavil take trditve žaljive za Cerkev in za Kristusa samega.

NL vidi za mlado ženo rešitev v razporoki. Kaj pa če bi Ana naletela še na enega sličnega tipa? Razporoka vsekakor ni sredstvo za srečo v zakonu. Člankar v NL je drugačnega mnenja in trdi, da se nasprotniki razporoke »sklicujejo na abstraktna moralna načela, ki se ne dajo opravičiti niti s krščanskim naukom niti pravno, ampak so odraz srčne hladnosti, če ne naravnost nečloveškosti, ki zapostavlja človeka mrtvi erki«. Lepo nas je naslikal vse, ki nismo za razporoko. Vendar pogledajmo, ali smo res tako neumni in nečloveški.

Glede krščanskega nauka, to je glede nauka katoliške Cerkve, bi moral pisec vedeti, da tudi zadnji vatičanski koncil govori o »kugi razporoke« (GS 47) in pojasnjuje: »Ta ljubezen (namreč zakonska) ostaja zvesta v sreči in nesreči... Tuja sta ji kakršno koli prešustvo ali razveza zakona« (GS 49). Na koga torej misli pisec s svojim »krščanstvom«? Na protestante? Na katoliško Cerkev gotovo ne, ker ostaja trdno zvesta Kristusu v besedi: Kar je Bog združil, naj človek ne loči. Vatikan mora braniti besedo Kristusovo, ki ni brezsrčna in nečloveška. Ali se člankar ima za boljšega in večjega človekoljuba kot je bil Kristus? Zdi se, da je tako.

Podmena, da Vatikan podpira sedanji referendum o razporoki v Italiji ter »ugnaja tako demagogijo in apelira na najbolj nazadnjaške plasti prebivalstva«, je izmišljotina pisca v NL. Vatikan gotovo ni za razporoko v Italiji, kakor ni za razporoko nikjer drugje na svetu. Toda zahteva po referendumu ni zrasla v Vatikanu, temveč med italijanskimi državljani, saj je bila ena prvih podpisnic za referendum socialistična senatorka Merlin, to je tista, ki je predlagala zakon za odpravo javnih hiš v Italiji.

Ostaja še vprašanje, ali smo nasprotniki razporoke res nečloveški. Odgovor ni lahek in ni vsakomur jasen. Statistike namreč pravijo, da je danes na svetu veliko razvranih in neurejenih družin. To so dejstva. Toda vprašanje je, ali je razporoka res čudežno zdravilo za nesrečne zakone. Razni govorniki v rimskem parlamentu so s statistikami v rokah dokazali, da je v deželah, kjer je vpeljana razporoka, več nesrečnih zakonov in s tem več nesrečnih mož, žena in otrok kakor pa tam, kjer razporoke ni. Zato so trdili, da je trden, nerazveljavljivi zakon manjše zlo kakor pa razporoka. In so glasovali proti razporoki ne kot verniki, temveč kot državljani.

Torej kdo je bolj »nečloveški«? Če smemo verjeti statistikam, so bolj »nečloveški« zagovorniki razporoke kot pa njih nasprotniki, ker se iz razporoke rodi več zla za družine in zlasti za otroke kot pa iz trdnih nerazveljavljiv zakonov. Razlog je navedel neki ameriški pisatelj: »Pri nas mladi pred poroko mislijo na poroko, po poroki pa mislijo na razvezo zakona.« Če mislijo, jo bodo brez težjih pomislekov tudi izpeljali. (r+r)

Letošnja Cecilijanka

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici je letos že štirinajstič pripravila revijo zamejskih pevskih zborov »Cecilijanka«. Organizatorji so na letošnji prireditvi zbrali 14 cerkvenih in posvetnih zborov. Pogrešali smo pa mnogo obetajoči in obenem edini zbor iz Beneške Slovenije, ki je bil v prejšnjih letih vedno navzoč. Ni dvoma, da še vedno obstaja, saj je bil nedavno sprejet celo pri sv. očetu v Rimu. Izgleda pa, da mora zbor Rečan še vedno premagovati velike težave in da si mora še priboriti pravico do svobodnega delovanja in to kljub zatiranjem demokratičnosti in svobodoljubnosti krajevni oblasti...

Zbori, ki so se udeležili revije, delujejo v različnih razmerah; v večjih središčih in v oddaljenih vasi; sredi strnjene narodnostnega ozemlja ali kot ločen otok sredi tujega morja. Razumljivo je, da je tudi izvajalska raven na različnih stopnjah in da je podajanje zborov iz manjšega kraja preprostejše, a tudi neposrednejše od podajanja mestnega zborov, ki lahko računa celo z lepim odstotkom pevec-notalistov. Vse zborov pa družijo skupno stremenje predstaviti našo pesem v čim dostojnejši obliki. Se posebno razveseljuje pa je bila ugotovitev, da so pri vseh zborih prevladovali mladi pevci in pevke, kar dokazuje, da je tudi današnja mladina ostala zvesta pesmi svojih očetov, ki bo tudi v prihodnosti še donela z naših odrov in razveseljevala naša srca.

Ceprev sem to že ob drugih priložnostih poudaril, hočem še enkrat omeniti dejstvo, da se mnogi cerkveni zbori posvečajo tudi posvetni, ljudski in umetni pesmi. To je posebno pomembno v tistih krajih, kjer izrazito prosvetnega zborov sploh ni in prevzema cerkveni zbor širšo, ljudskoprosvetno funkcijo. Na letošnji »Cecilijanki« so nastopili cerkveni zbori iz Uke v Kanalški dolini, iz Dobrek, Standreža, Steverjana, Rupe-Peči in od Novega sv. Antona v Trstu. Vsi so pokazali razveseljivo prizadevanje in dosegli solidno intonacijo ter doživeto podajanje. Posebej naj omenim tržaški zbor od Novega sv. Antona, ki je pod vodstvom Janka Bana predstavil za nas nepoznano skladbo Karla Orffa »Odi et amo«.

Dostojno sta se predstavila tudi mešani zbor iz Podgore, ki ga vodi Mirko Spacapan in moški zbor iz Štavnice pod vodstvom znanega pianista Gabrijela Devetaka. V Ronkah že lepo vrsto let deluje moški zbor tamkajšnjih Slovencev in z veliko vztrajnostjo nastopa na mnogih prireditvah. Poleg Nedvedove »Na strazi« nam je njihova pevovodkinja Pavlina Komel v lep obliki predstavila skladbo svojega očeta, znanega skladatelja Emila Komela »Opomin k petju«.

Z ženskim zborom Marijine družbe iz Gorice prehajamo že k skupini mestnih oz. zahtevnejših zborov. Pod vodstvom Lojzke Bratuž je 15 mladink s kristalno čisto intonacijo in logično interpretacijo zapelo Simonitijsko »Lepo je moje ravno polje« in Premrlovo »V Korotani«. Kvalitete mešanega zborov »Lojze Bratuž« so dobro znane pri nas in v matični državi. Svoja resna stremjenja je tudi to pot potrdila z izvedbo Lassusove »Super flumina Babylonis« in Ciganove »Zdaj je pomlad«. Resnici na ljubo pa moram spomniti na čudovito afirmacijo tega zborov ob zadnji prireditvi »Primorska pojec«, kjer je pokazal mnogo prepričljivejšo izrazno silo. Morda je imel zbor to pot nesrečen dan? Saj se tudi pri najboljših zborih zgodi, da pojejo pod svojim povprečjem. Vendar nas je tudi to pot zbor »Lojze Bratuž« prepri-

čal, da imamo v njem odlično pevsko telo in v njegovem mentorju Stanku Jeriču vestnega in glasbeno občutljivega dirigenta.

O zdravku Klanjščeku samo ponovim svoje že izrečeno mnenje, da je za slovensko poutvarjalnost na področju zborovskega petja res velika škoda, da se Klanjšček ne more ves predati izključno glasbi. Brez dolgoletnih študij je z nastopom svojega zborov »Mirko Filej« dokazal svojo občudovanja vredno umetniško zrelost in veliko sposobnost prenašati svoje intencije tudi na pevec. To svojo izredno lastnost je pokazal tudi s cerkvenim zborom Rupa-Peči. Prijetno nas je presenetil pomnoženi zbor »Fantje izpod Grmade«. Tudi o njihovem vodji Ivu Kralju bi lahko isto ponovil kakor o Klanjščku. Fantje izpod Grmade so zahtevno Mirkovo »Na trgu« podali z razveseljivo skladnostjo, intonirano čistostjo in muzikalnostjo.

Izza meje je prihitel na »Cecilijanko« tudi odlični moški zbor »Jadran« iz Vrtolje. Zbor je svoje kvalitete uveljavil že na številnih nastopih in na tekmovalni »Primorska pojec« prejel zaslužen priznanje. Pod vodstvom Cirila Siliča je zapel štiri pesmi in ob navdušenem ploskanju kar najdostojneje zaključil letošnjo »Cecilijanko«.

U. V.

Dolina v zrcalu »Tedenske tribune«

Osrednji slovenski tednik »Tedenska tribuna« ima v svoji zadnji 47. številki obširno reportažo o življenju in problemih v Dolini некоč in danes. V pregledni obliki časnika Janez Kajzer osvetljuje glavne značilnosti tega kraja od osmic do tradicionalne majnice pa do spomenika na slovenski tabor leta 1878 ter kulturno delovanje. Pri tem nepristransko omenja tako Mladinski krožek v okviru župnije kot društvo Valentin Vodnik.

Tako bi morali o Slovincih v zamejstvu poročati tudi drugi slovenski listi in revije iz matične domovine.

MARIJIN DOM V UL. RISORTA

V nedeljo 28. novembra je bila naša dvorana nabit polna. Skavti so uprizorili mladinsko dokumentarno igro »Mi fantje iz deškega mesta«. V šestih prizorih se je gledalcem odkrivalo življenje v »deškem mestu«, ki ga je ustanovil irski duhovnik Edvard Flanagan v bližini mesta Omaha v ZDA leta 1917 in ga vodil vse do svoje smrti leta 1948. Po zgledu te prve ustanove je nastalo še več »deških mest« po raznih državah. Vanje sprejemajo zapuščen, zanemarjen, brezdomski fantje od 12. do 16. leta, da jih prav usmerijo, izšolajo in pripravijo na poklicno delo. Način vzgoje temelji na prepričanju, da je v vsakem mlademu človeku, naj bo še tako pokvarjen, nekaj dobrega.

Za prvo sliko, ki predstavlja skupino mladih gangsterjev, ki ropajo in vlamljajo v banke, se pokažejo druge slike, ki predstavljajo življenje teh fantov v njihovem mestu. »Deško mesto« vodijo fantje sami. Imajo svojega župana in svoje občinske svetovalce. Sami opravljajo policijsko in gasilsko službo. Samo v važnejših zadevah se obračajo na posvetovalni odbor odraslih pod vodstvom o. Flanagan. Imajo

V kratkem bodo izšle pri Goriški Mohorjevi družbi knjige za leto 1972, in sicer:

1. KOLEDAR za leto 1972.

2. Jože Abram: MOJA TRENTA - Zbirka planinskih spisov. Zbiratelj teh spisov, Jožko Kragelj, pravi: »Abram je s svojimi spisi vzgajal. V vsakem srcu je želel zbuditi ljubezen do gora, do naše zemlje in domovine. Njegovo srce je prekipelo te ljubezni, ki jo je želel presaditi v preproste in izobraženega človeka.«

3. Josip Kravos: KUSTRAVA GLAVA - Prof. Vinko Bellič nam tako predstavi to delo: »S to sočno pripovedno zbirko bo nedvomno našel obilo bralcev, ki se bodo ob njegovih zgodbah prav tolikokrat nasmejali kot tudi zamislili.«

4. Ivan Theuerschuh: VEČ SONCA V NASE DRUŽINE - Knjigo sestavljajo različni članki, v katerih je govora o družinskih problemih, o vzgoji otrok ter mladine sploh, o razumevanju v družinskem krogu. V časih, ki jih živimo, so nam ti sodobni vzgojni napotki zelo potrebni.

Knjige bodo na razpolago pri posameznih poverjenikih ter v knjigarnah v Gorici in Trstu.

ZVEZA CERKVENIH ZBOROV NA TRŽAŠKEM

bo priredila na praznik Brezmadežne 8. decembra ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu tradicionalno

revijo pevskih zborov

Vabljeni vsi prijatelji slovenske zborovske pesmi. S številno udeležbo bodo dali priznanje nastopajočim, sebi pa pripravili lep umetniški užitek.

Stavka pristaniščnikov in pomorščakov

V četrtek 25. novembra je bila v Trstu strnjena stavka vseh delavcev pristaniščnikov in pomorščakov ter kovinarjev iz ladjedelnic Arzenala, ki so jo oklicale vse tri sindikalne zveze ter so jo politično podprle skoro vse stranke in strokovne organizacije. Do stavke je prišlo, ker so se za-

čele pojavljati težnje odgovornih uradov za gospodarsko načrtovanje, da bi se bolj okrnili ladjedelništvo, pristanišče in pomorske proge, ki so še vedno osnovne strukture tržaškega gospodarstva.

Posebno sindikalno-politično odposlanstvo bo v teh dneh odšlo v Rim, kjer se bo razgovarjalo s pristojnimi ministri za trgovinsko mornarico, državno soudeležbo ter gospodarsko načrtovanje.

Namen sindikatov je torej doseči ohranitev pomorskega gospodarstva Trsta, ki ima kljub industrializaciji še vedno ugodne izgleda za svoj nadaljnji razvoj. Tovarna Velikih motorjev in druge, za postavitev katerih je morala slovenska narodna skupnost žrtvovati svoje ozemlje, torej le niso rešile tržaškega gospodarstva, kot so mnogi zagotavljali.

Program psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu

Na zadnji seji tržaškega pokrajinskega sveta je predsednik dr. Zanetti med drugim obširno poročal o problemih psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu, ki deluje še po tradicionalnih metodah. Pri tem se je zavzel, da bi mogla ta zdravstvena ustanova čim bolj ustrezno vršiti svoje poslanstvo ne samo z zdravljenjem socialnih bolnih, temveč predvsem s preventivnimi posogi za njihovo preprečitev. V ta namen je seveda potrebno temeljito preurediti tako sistem poslovanja kot tudi povečanje in obnovo prostorskih zmogljivosti. Napovedal je program obnovenih del v razdobju 1972-73, ki predvideva strošek preko milijarde lir.

V umobolnici se danes zdravi 1.200 bolnikov, primanjkuje pa strokovnega osebja od zdravnikov in psihologov pa do pomožnih uslužbencev.

pritislu državnih oblasti in od časa do časa pride do procesov proti duhovnikom. Prav v tistih dneh, ko se je madžarska vlada pogajala z Vatikanom, kako rešiti problem kardinala Mindsentyja in se je mudil v Vatikanu madžarski zunanji minister Janos Peter, se je v Budimpešti 31. maja 1971 zaključil proces s strogimi obsodbami.

Štirje mladi duhovniki so bili obtoženi, da »so hoteli oslabilati sedanji državni sistem in da so širili sovražno ideologijo«. Njih »krivda« je bila v tem, da »so organizirali verske razgovore z mladino, jo odvrčali od partije in širili prevrten tisk kot je socialna okrožnica papeža Janeza XXIII. »Mati in učiteljica«.

Odgovori, ki so jih dali obtoženi duhovniki na procesu, spominjajo na prve čase krščanstva.

Frigyes Hagemann, obsojen na pet let ječe, je dejal: »Ne težimo za spremembo političnega sistema. Če smo se zbirali v krožku, smo to storili v želji, da bi v duhu koncila prispevali k sodobnemu obrazu Cerkev.«

Sandor Somogyi, obsojen na štiri leta

Večer jugoslovenskih pesnikov

V Trstu so prejšnji teden gostovali pesniki vseh republik in samostojnih pokrajin Jugoslavije. Nastopili so v mali dvorani Kulturnega doma. Na večeru je vseh dvajset pesnikov iz Jugoslavije prebralo po eno oziroma dve pesmi. V slovensčini jih je nato podajala radijska napovedovalka iz Trsta gdč. Savina Remec.

Goste sta ustrezno predstavila predsednik in tajnik Zveze pisateljev Jugoslavije dr. Ivo Frangeš in Slavko Mihalič, v imenu tržaške Slovenske prosvetne zveze, ki je srecanje organizirala, pa tržaški pesnik M. Kravos. Ob tej priložnosti je jugoslovanski konzul v Trstu Boris Trampuč priredil v hotelu Jolly sprejem za goste.

Škedenj

Adventne maše s petjem so vsak večer ob 17. uri. V četrtek 2. decembra smo darovali sv. mašo za pokojnega msgr. Ukmarja ob tridesetem dnevu smrti. O spominski svečanosti v škedenjski kino dvorani bomo poročali prihodnjič.

V nedeljo 5. decembra bo v Domu miklavževanje. Nastopili bodo otroci iz Škedenja in od Sv. Ane. Sledilo bo obdarovanje malih in velikih. Začetek ob 17. uri.

Z GORIŠKEGA

Podgora

V nedeljo 5. decembra ob 3^h popoldne bo v župnijski dvorani miklavževanje. Po nastopu otrok iz vrta in osnovne šole bo nebeški svetnik osebno prišel od daleč in obdaril otroke, ki bodo v spremstvu svojih staršev prišli na prireditev. Sveti Miklavž tudi sporoča, da ima v ta namen odprto svojo pisarno v farovžu, kjer radovoljno sprejema prošnje in vse drugo, kar k temu spada.

Slovenski mladinski krožek v Barkovljah pripravlja

MIKLAVŽEVANJE

ki bo 5. decembra ob 17. uri v župnijski dvorani. Na sporedu je priložnostna igra ter nastop učencev barkovljanske osnovne šole. Vsi Barkovljani prav priščno vabljeni.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 5. do 11. decembra 1971

Nedelja: 10.50 Otroška matineja. 12.00 Mestece Peyton. 12.55 Smuk moških za svetovni pokal v St. Moritzu. 15.25 Hokej Olimpija: Jesenice. 17.55 Hiša na vodi - ameriški film.

Ponedeljek: 17.45 Kljukčeve dogodivščine. 18.30 S kameram po svetu: Kitajska. 20.35 N. Smith: Ječa - irska TV drama.

Torek: 17.40 Snežna kraljica. 19.05 Duševno bolni nekaj in danes. 19.25 Sodobno gospodarstvo. 20.35 Razkošje v travi - ameriški film. 22.35 Likovni nočno: Ivo Šubic.

Sreda: 17.50 Doktor Dolittle - film. 19.20 Po sledeh napredka. 20.35 Dostojevski: Sreča v nesreči - TV drama.

Četrtek: 17.45 Veseli tobogan: Ljutomer. 18.30 Svet, v katerem živimo. 19.05 Enkrat v tednu. 20.35 Četrtekovi razgledi. 21.35 F. Zižek: Napravite mi to deželo nemško.

Petek: 17.45 Naočnik in očalnik. 19.00 Mestece Peyton. 20.35 Rebecca - film. 22.15 Zabavno glasbena oddaja.

Sobota: 16.30 Košarka Rabotnički: Crvena zvezda. 18.30 Mali vitez - film. 20.35 Gala Unicef. 21.50 Oddelek S - film.

J. JK.

V KRALJESTVU SV. ŠTEFANA

OBISK PO CERKVAH

Tisti dan, ko sem več ur po Budimpešti sobo za prenočevanje iskal, je bila sobota in vse prej kot prijeten dan. Okoli polne je začelo drobnosti priti in dež se do pozne noči ni več ustavil. Premišljal sem, kaj naj delam ob takim vremenu. Pa sem se spomnil na številne cerkve, ki sem jih spotoma, ko sem se vozil po mestnih ulicah s tramvajem, videl. In sem si mislil: najbolje bo, da popoldne posvetim obisku cerkva.

Rečeno, storjeno. Podal sem se na pot. Iz hotela »Astoria« sem se usmeril proti Elizabetinemu mostu, ki prečka Donavo v smeri griča sv. Gellerta. Tam ob pričetku mostu na peštanski strani stoji prvotna farna cerkev mesta Pešta. Prvo zgradbo so Mongoli porušili v 13. stoletju, sedanja pa

je iz let 1725-41. Zgrajena je v gotškem slogu, opaziti pa je tudi vpliv baroka.

Na drugi strani mostu sem ob vzhodju griča Buda spet našel dve cerkvi. V eni je pravkar bila večerna maša. Vedenje vernikov mi je bilo všeč. Spominjalo me je na nemške kraje. Duhovnik je bil star kakih štirideset let in je zelo zbrano maševal. Po cerkvah so na splošno postavljeni novi oltarji za mašo pred ljudstvom.

Zunaj cerkve ves čas nisem videl koga, ki bi bil duhovniško ali redovniško oblečen. Tudi redovnic nisem nikjer srečal. Kasneje sem zvedel, da duhovni poklici še vedno so, le bolj malo jih je. Duhovščina je moralno in ideološko trdna. Država dovoljuje, da se poučuje verouk po šolah, toda starši morajo v začetku šolskega leta svoje otroke prijaviti k verouku. Mnogi tega iz strahu ali pa iz brezbriznosti ne storijo. So kraji na deželi, kjer je k verouku prijavljenih do 90 % otrok in spet kraji — to so zlasti velika mesta in tovarniška naselja — kjer doseže udeležba otrok komaj 5 odstotkov.

Pri cerkvenih vratih sem videl v prodaji edini madžarski verski list Uj Ember.

V težki dobi Rakoszyjevega stalinizma je mogel list izhajati le v 24.000 izvodih. Sedaj so se razmere zboljšale in je naklada dosegla 70.000 izvodov, kar pa je še vedno malo, če to primerjamo z naklado »Družine«. V Sloveniji 135.000 izvodov za en milijon 700 tisoč vernikov, na Madžarskem pa 70.000 za sedem milijonov katolčanov. Oblasti delajo težave, ker mora Madžarska papir uvažati za devize in je zato naklada omejena.

Glavni urednik lista Ferenc Magyar pravi glede programa lista: »Storimo, kar moremo, da bi naše madžarsko ljudstvo ohranilo vero in zvestobo Cerkv, zato smo zoper ateizem. Objavljamo novice o življenju Cerkev po svetu in poglobljamo bralcem znanje o veri. Zavzemamo se za duhovni in gmotni napredek svojega ljudstva, zato podpiramo tudi sedanjo vladu v njenih naporih za družbeni in gmotni napredek v državi in za mir med narodi.« Zanimivo je, da od 1. januarja 1965 na Madžarskem ni več državne cenzure.

KRIVICNI PROCES

Vendar je Cerkev še vedno izpostavljena

zapore, je rekel: »Vse, kar sem storil, je bilo v skladu z mojim duhovnim poslanstvom.«

Lajos Tury, obsojen na tri leta in pol ječe, je bil posebno jasen: »Duhovnik sem. In kot tak moram vršiti vse, kar iz tega poklica izvira. Sledim naročilu božjega Učenika, ki je dejal: »Pojdite in učite vse narode...« Tega se moram držati, pa čeprav me postavi oblast pred izbiro ubogati njo ali Kristusa. Kar sem storil, sem delal po Kristusovem naročilu.«

In Istvan Katona, ki je dobil dve leti in pol zapora, je s svoje strani rekel: »Evangelij, na katerem sloni moj duhovniški poklic, pravi: 'Dajte Bogu, kar je božjega in Cezarju, kar je njegovoga.' Zato kot človek in duhovnik ne morem biti sovražnik države. Iz tiska in radia sem poučen o moralni krizi, ki pretresa našo mladino. Zato sem stopil z njo v stik tudi izven cerkve. Je bil to zločin?«

Res lepo pričevanje Kristusovih duhovnikov pred brezobzirnimi sodniki. Naj bi spodbudilo tudi nas, da postanemo Kristusovi pričevalci sredi okolja, v katerem živimo!

(se nadaljuje)

Sesto srednjeevropsko srečanje

V osrednji dvorani goriške palače Attems se je v soboto 27. novembra pričelo šesto mednarodno srečanje, »MittelEuropa« imenovano, ki zbira vsako leto v Gorici znanstvenike in kulturnike iz šestih srednjeevropskih držav, katere so svoj čas pripadale ozemlju bivše avstro-ogrske monarhije.

Letošnje srečanje je bilo posvečeno arhitekturi v srednji Evropi. Med številnimi govorniki so nastopili tudi trije Slovenci. Inž. Marijan Tepina, ravnatelj ljubljanskega urbanističnega urada je govoril o temi »Arhitektura in družba«, Stane Bernik, ki je umetnostni zgodovinar in kritik, je imel predavanje o »kritični projekciji slovenske novejšje arhitekture v srednjeevropski prostor«. Inž. Tomaž Vuga iz Nove Gorice pa je razpravljala o »poti k organskemu zbljevanju dveh mest ob meji«. Jasno je, da je njegov govor vzbudil pri domačih poslušalcih veliko pozornost.

Srečanje se je zaključilo v torek 30. novembra. Bilo je precej debate in včasih je prišlo tudi do ostre polemike. Nastopom strokovnjakov iz raznih držav je prisostvovalo proti pričakovanju veliko občinstva. Gorica je s tem srečanjem še enkrat izpolnila svoje poslanstvo: družiti ljudi in kulturo raznih narodov.

Poročilo sindikata slovenskih šolnikov v Gorici

Na zadnjem običnem zboru sindikata slovenskih šolnikov v Gorici so zborovalci izvolili 13 članov v izvršni, razsodniški in nadzorni odbor. Ti so: Sink Albin, Devetak Leopold, Bednarik Rado, Humar Kazimir, Vesel Vita, Cernic Ivan, Bratuž Andrej, Bednarik Marijan, Rebec Slavko, Kerševan Silvan, Perat Mariza, Rustja Danilo in Doktorič Emil.

Izvoljeni so se zbrali v četrtek, dne 25. novembra 1971, na prvem sestanku, kjer so določili glavne smernice bodočega dela. Začasno bo sedež sindikata na višji srednji šoli v ulici Croce. Tu se bodo tudi vršile seje izvoljenih odborov in sicer vsak teden ali vsaj vsakih štirinajst dni. Sindikat bo ojačil predvsem potrebno delo in zveze, ki so se v preteklosti zrahljale; bo v stiku s sorodnimi organizacijami in tudi s pedagoškim svetovalcem v Trstu. Začel bo z izdajo potrebnih skript — za latinsko slovnost je izdaja že v teku. Poziva vse profesorje, naj pripravijo potrebna skripta iz svojih predmetov in njihovih predložijo odboru za razmnožitve. Sindikat bo, kot za to poklicano združenje profesorjev in učiteljev, skrbel za ugled in dobro ime šole in učnih moči, posebno v primeru kakih nevalificiranih izpadov. Nadalje si bo prizadeval za razpis habilitacijskih tečajev za slovenske srednje šole.

Na praznik Brezmadežne 8. decembra ob 15.30
bo v Katoliškem domu

A K A D E M I J A

ki jo priredi slovenska mladina v čast Brezmadežni. Nastopilo bo osem mladinskih zborov ter več skupin s prizori in živimi slikami. Vstop prost. — Pred akademijo bo ob 3^h popoldne blagoslov v cerkvi sv. Ignacija.

ZA KMETOVALCE

Zivinorejcem v premislek

Naporno poletno delo je končano in pred nami so dolgi zimski večeri. Nastopil je čas, da se pogledamo v lastne probleme in izdelamo načrte za prihodnje leto. Naj se danes ustavimo pri naši zivinoreji oziroma pri živinski krmi.

Osnova smiselne zivinoreje je v pridelovanju krme. Paša in pridelovanje sene ter otave so odločilnega pomena za zivinorejca. Najvažnejša snov v krmi so beljakovine (protidi). Krava s težo 500 kg rabi dnevno 300 gr prebavljivih beljakovin za vzdrževanje in 430 gr za vsakih deset litrov mleka. In prav pridelovanje beljakovin je pri nas pomanjkljivo. Ta nepazljivost terja nepotrebne stroške, ki jih imamo z nakupom močnih krmil.

Ze zdavnaj vemo, da je količina beljakovin v mladi travi visoka, v stari pa zelo nizka. Poskus, ki so ga izvedli v Franciji, nam nazorno poudari te vrednosti: če bi se krava po volji hranila s travo, ki je bila pokošena, ko so se stebelca komaj začela dvigati, bi lahko dala dnevno 19 litrov mleka brez drugih dodatkov; če pa bi krava uživala isto travo pokošeno ob razvijanju latja, bi ta zadostovala le za 13

le. Prav tako tudi za ustanovitev novih razredov na osnovnih šolah v smislu člena 12 zakona št. 820. Na prihodnji skupni seji, ki je sklicana za četrtek dne 2. decembra 1971, se bodo porazdelile funkcije med posamezne odborne in se bodo izpopolnile programske točke.

Doberdob

Dve poroki. V soboto 27. oktobra sta se poročila v naši vasi Egidij Maroso iz Jamelj in Miranda Frandolič iz Doberdoba. Isti dan sta stopila pred oltar še Franko Gergolet (Rošotov) iz Doberdoba in Marija Šuc iz Jamelj. Obema paroma voščimo obilo božjega blagoslova in sreče v zakonskem stanu.

»Ce je tašča v hiši« je naslov igre, ki so jo predvajali Amici del Teatro iz Marcelliane v Tržiču (Mladinski dom). Ker so bile že druge bolj ali manj slične kulturne, športne in politične izmenjave z italijanskimi skupinami, smo tudi mi sprejeli ponudbo, čeprav v precejšnji negotovosti. Mladi igralci so dobro pripravljene že četrti nastopili s to veseligo, ki se v izvirkovni glasi »Meti una suocera in casa«. Če je tašča v hiši, zlasti če je sitna, ljubosumna, ni čudno, če mlad vdovec kaj hitro sprejme ljubezljivo zadržanje pariške igralke, ki ga zaradi izredne podobnosti zamenja s svojo prvo ljubeznijo. Seveda je kmalu vse pokonci: sosedje, hčerka, zlasti pa tašča. Konec je seveda v poučni poravnavi. Vsa igra je bila razumljiva in izredno živo podana, da je občinstvo z občudovanjem in odobravanjem nagradilo pridne igralce, zlasti režiserja organizatorja patra Siksta iz Marcelliane. Franca Ferletič, ki je v imenu društva »Hrast« pozdravila igralce in številno občinstvo, je igro tolmačila in v znak priznanja izročila igralcem šopek nageljnov.

Pokopali smo v ponedeljek 29. novembra 89-letnega Jožefa Colja (Drejetovega) ob veliki udeležbi vaščanov in znancev od drugod. Pokojni je bil zaveden slovenski mož, oče številne družine, občinski mož in globoko veren. Zato je bil tudi pokopan s sv. mašo. Svojo bolezen je potrpežljivo prenašal. Dobri Bog naj mu bo plačnik. Domačim naše sožalje!

Miklavževanje bo tudi letos v naši župnijski dvorani in sicer v nedeljo 5. decembra ob 4^h popoldne. Na sporedu je igra »Miklavž prihaja« in običajno veselo obdarovanje. Vabljeni vsi.

Srebrna poroka

V torek na god sv. Andreja sta v števerjanski cerkvi s sv. mašo obhajala svojo srebrno poroko Alojzji Pintar in Bernarda Komel z Bukovjia. Obema čestitamo in voščimo, da bi ju Bog ohranil do zlate poroke in še naprej.

S. Miklavž je v Doberdobu vsako leto zaželen gost. Tu ga vidimo, kako v svojem nagovoru opominja mlade in odrasle k lepemu življenju

„Literarne vaje“ OBVESTILA

Dijaški list »Literarne vaje«, ki so mesečnik dijakov slovenskih srednjih šol na Tržaškem in Goriškem, so stopile v svoj XXIII. letnik. Nedavno je izšla prva številka — november 1971.

Nad dvajset avtorjev je prispevalo svoje sestavke v prozi, pesmi pa dve dijakinji. Nekateri prispevki kažejo že kar veliko pisateljsko nadarjenost avtorjev, kar velja zlasti za Borisa Pangerca, Marjeta Berce in Evelino Jeza. Prav zanimiv je tudi spis »Nekaj zapiskov iz svetokriške preteklosti«. Napisali sta ga Katjuša Tretjak in Frida Sedmak. Tudi potpis Willyja Mikaca »Krožno potovanje po Jugoslaviji« se lepo bere.

V listu najdemo tudi gledališko oceno, športno rubriko in več posrečenih lesorezov. Prof. Martin Jevnikar, ki »Literarne vaje« urejuje, pa pod naslovom Kulturne novice oceni knjigo Janka Messnerja »Skurne storijske«, poroča o faksimilarni izdaji »Slavjanskega rodoljuba«, ki je izšla pri Založništvo tržaškega tiska in omenja prevod Finžgarjeve novele »Nevesta« v latinščino, ki ga je oskrbel neustrudni dr. Ferdinand Kolednik.

Ker se sodelavci v »Literarnih vajah« vsako leto menjavajo, seveda ne smemo pričakovati od lista več kot dejanske razmere dopuščajo. Pač pa bi nas moralo vznemiriti dejstvo, da mora vzgojno tako pomemben mesečnik izhajati z izgubo. Tudi kaj bi morali priprijeti tako šolske oblasti kot dijaki sami in pokazati za svoj list več zanimanja.

Š P O R T

10. Memorial »M. Filej«

Program letošnjega Memoriala se zaključuje. V odbojki je med »člani« zmagala Gorica; med »dečkami« je prvo mesto osvojil Oratorij sv. Ane; med ženskami pa se je Hrast iz Doberdoba uvrstil pred Dom, pred Sovodnje in pred Brda iz Steverjana.

Streljanje se je zaključilo pretekli četrtek.

V košarki sta bili dosej odigrani dve tekmi: Velox iz Standra je nadkrilil Dom iz Gorice (83 : 49), Dom pa je tesno premagal Podgoro (samo ena točka razlike).

***
Odbojka. Kot že toliko let zaporedoma, je tudi letos goriška Olympia edino odbojkersko društvo goriške pokrajine, ki ima poleg glavnega moštva tudi mladinsko in naraščajniško ekipo, s katerima se udeležuje delnega prvenstva. Preteklo soboto in nedeljo so se vršile prve tekme. Mladinci so igrali v soboto v Gorici proti CSI Friuli in so izgubili z 2 : 3, potem ko so se vodili 2 : 0. Ponavlja se stara napaka: igralci ne vzdržijo dalje igre. Poznalno je, da so premalo trenirali skupaj, saj so nekateri igralci imeli namesto prvega treninga kar tekmo! Tretji vzrok pa je bil, da je manjkal eden najboljših igralcev. Nekaterim je namreč padlo v glavo, da bi svoje krajevno društvo ojačili z igralci, ki so sicer doma iz tistega kraja, toda so že več let igrali z Olympijo. Taka politika je zelo kratkovidna in škodljiva prestižu slovenske odbojke na Goriškem. Pred dobrim mesecem se je o tej škodljivosti govorilo na nekem skupnem sestanku in vsi so bili mnenja, da je treba pomagati drug drugemu in ojačiti z dobrimi igralci tisto društvo, ki je najmočnejše in ki igra v najvišji »seriji«. Tako sta napravila na Tržaškem Sokol in Kras, tako so napravili med seboj Polet, Gaja, Primorec in Zarja. Podobno so napravila v videmski pokrajini tri društva — CSI Friuli, Aurora in Kennedy — ki so neposredni tekmeči Olympije v tkz. »Serie D Interregionales«. Na goriškem pa se uganja »savaška politika«.

Naraščajniki so prvo tekmo igrali v Vidmu proti Ass. Comunale iz pordenonske pokrajine. Izgubili so z 1 : 2 (5 : 15, 15 : 7, 4 : 15).

Inž. Janko Košir

POZORILLO DOPISNIKOM. Zaradi praznika Brezmadežne, ki bo prihodnje sredo 8. decembra, bo paginacija našega lista že v torek 7. decembra. Dopisi naj bodo na uredništvu ta dan najkasneje do 10. ure popoldne.

Sestanek staršev dijakov učiteljskega v Gorici. Solski odbor staršev za leto 1970-71 sklicuje sestanek staršev, ki se bo vršil v soboto 4. decembra ob 18. uri v šolskih prostorih v ulici Croce. Ravnatelj učiteljskega je v smislu sklepa profsorskega zbora naprosil odbor staršev za prejšnje leto, naj sporoči imena zastopnikov staršev za novo šolsko leto 1971-72.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega »A. M. Slomšek« v TRSTU obvešča absolvente učiteljskega, da bo tudi letos poseben dopolnilni tečaj, ki bo omogočal vpis na vse fakultete. Tečaj do trajal od 15. decembra do 15. junija 1972. Zaključni kolokvij bo od 1. do 19. septembra 1972. Prošnje sprejema ravnateljstvo.

V petek 3. decembra bo predaval ob 18. uri v Kulturnem domu v Trstu znani pedagog Franc Munih »O sodobnem pouku na šoli«. Predavanju bo sledila razprava. Ker je tema predavanja zelo aktualna, pričakujemo, da se bodo odzvali vabilu šolniki, učitelji in profesorji v čim večjem številu. Pred predavanjem bo ob 17. uri v Kulturnem domu srečanje s prosvetnimi delavci iz Ilirske Bistrice. Po predavanju bo za goste v gledališki dvorani posebna predstava Brechtove drame in komedije »Bolni v noči«, katere se bodo lahko udeležili tudi domači šolniki.

Mesečna maša za edinstvo bo v kapeli šolskih sester pri Sv. Ivanu v Trstu v ponedeljek 6. decembra ob 18.30. Sledi ekumenski razgovor v Vzhodnem domu.

V soboto 4. decembra ob 15.30
bo v Katoliškem domu v Gorici

MIKLAVŽEVANJE

zdrušeno z obdarovanjem otrok. Darila lahko oddate pri družini Spacapan v Katol. domu, Drevored 20. sept. 85.

Mestno gledališče iz Ljubljane bo gostovalo v Kulturnem domu v Trstu s komedijo v petih dejanjih Nikolaja Robertoviča Erdmana »Samomorilec«. Predstave bodo v petek 10. decembra ob 21. uri (abonma red A premierski in red E mladinski v četrtek), v soboto 11. decembra ob 20.30 (abonma red B prva sobota po premieri in red B mladinski v sredo) ter v nedeljo 12. decembra ob 16. uri (abonma red C nedeljski in red F okoliški).

Krstna predstava Trnuljčice, pravljice v treh dejanjih, bo v četrtek 9. decembra ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Zadnjič v Kult. domu v Trstu bo Slovensko gledališče odigralo v petek 3. decembra ob 20. uri Brechtovo igro »Bolni v noči«. Prav tako bo zadnjič v Kulturnem domu igrana komedija »Skopuh ali Kir Janja« v nedeljo 5. decembra ob 16^h.

»Trije tički« v Sv. Križu. Slovensko gledališče v Trstu bo v sodelovanju s prosvetnim društvom »Vesna« uprizorilo v torek 7. decembra ob 20.30 v Ljudskem domu v Sv. Križu pri Trstu Stokovo burko v dveh dejanjih »Trije tički«.

Novi »Zbornik Svobodne Slovenije«, ki je na voljo na upravi našega lista, prinaša med drugim 10 strani dolgo razpravo o pok. nadškofu Sedeju pod naslovom »Skromen poklon velikemu knezu«. Avtorica spisa je Anica Kralj, žena pok. dr. Janka Kralja. Poleg tega spisa je v Zborniku še mnogo drugega zanimivega branja. Obširna knjiga ima 328 strani velikega formata, številne ilustracije, umetniško in gorniško prilogo. Cena 3.600 lir.

Pohihte! Polovica izvodov vsebinsko izredno bogate knjige »Lepo je biti mlada«, ki jo je spisal slovenski lazarist Franc Sodja CM, je že prodanih. Če se boste še malo obotavljali, je ne boste mogli več kupiti. Zato: ne odlašajte!

RADIO TRSTA

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 21.15

Dejstva in mnjenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 5. do 11. decembra 1971

Nedelja: 8.05 Slovenski motivi. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Koral v a-molu za orgle. 11.15 R. Reggiani: »Turi in njegovi«. Dramatizirana mladinska zgodba. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.45 Miniaturni koncert. 16.30 Sport in glasba. 17.30 O. Wilde: »Kako važno je biti resen«. Komedija. 19.20 Na citre igra Tovornik. 19.30 Bednarik: »Pratika«. 19.45 Mali ansambli. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 A. Marodič: »Darilo sv. Miklavža«. Radijska igra.

Ponedeljek: 11.40 Radio za srednje šole. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Slavni dirigenti. 19.45 Zbor »I cantori di S. Antonio Vecchio«. 21.00 Pavle Zidar: »Barakarja«. **Torek:** 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Pesniški svet S. Kosovela. 19.20 Otroci pojó. 19.30 Nekoč je bilo... 19.40 Baskovske pesmi in plesi. 20.35 Janjaček: »Iz mrtvega doma«, opera.

Sreda: 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Godalni orkestri. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Glasba za čembalo. 11.00 Marijine pesmi poje zbor ljubljanskih semeniščnikov. 11.15 A. Čehov: »Kastanka«. Mladinska zgodba. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 P. Claudel: »Marijino oznanjenje«. Drama. 17.20 Za mlade poslušavce. 19.10 Higienda in zdravje. 19.45 Zbor »Danica« iz St. Vida. 20.30 Simf. koncert. 21.45 Ljudske pesmi.

Četrtek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Violinisti Silvestri. 12.10 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Ljudska glasbila: »Citira«. 19.10 Pisani baličniki, rad. tednik za najmlajše. 20.35 C. Bertolazzi: »Lulita«. Drama.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Harmonikari Mantovani. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Sodobni ital. skladatelji. 19.10 Slovenski naračni dokumenti (10) »Etnografski paberkij« v knjižicah Angela Cracina. 19.40 Moški vokalni kvartet vodi Mamolo. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.50 Folklorni plesi.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 Prilaganje v živalskem svetu. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Avtoradio. 16.10 Album operet. 16.50 Jazzovski koncert. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 19.10 Prosvetno društvo »Rečan« iz Les. 19.25 Protagonisti popevke. 19.45 Zbor »T. Tomšič« iz Ljubljane. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Resnične ali skoraj resnične zgodbe: »Rešitelje«.

DAROVI

Za Katoliški dom: K. V. 5.000; B. L. 5.000; N. N. 10.000; U. Z. 3.000; Marijina družba 10.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000 lir.

Za Alojzjevišče: M. 2. 5.000; N. N., Solkanskopolje, 5.000; N. N. 1.000; N. N., Sovodnje, 10.000; Gabrijela Mikuluš 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: A. K., Gorica, 20.000; Gabrijela Mikuluš, Gorica, 5.000 lir.

Za cerkev v Gajbrju: Justina Komjanc v počastitev spomina umrlih zakoncev Pavle in Jakoba Makuc 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Siviz Silvio 5.000 lir ob krstu sinčka Aleksandra.

Za nagrobni spomenik dr. J. Ukmarju: Angela Pahor 1.000 lir.

Za prizidek teol. fakultete v Ljubljani: B. T. 20.000 lir.

Za gobavce na Madagaskarju: hčerka Dragica Volterrani 10.000 lir za obletnico mamine smrti.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trigovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo